

PŘÍRODA MOCNÁ ČARODĚJKA

AKTIVITY PRO BERUŠKY

LIDOVÉ PRANOSTIKY

Březen – za kamna vlezem

Duben – ještě tam budem

MOTIVACE

Zvědavá louka

Havel Jiří

Zeptala se louka trávy,

kdo jí nosí čerstvé zprávy.

Tráva řekla: „Vítr, paní,

šeptá mi je při foukání...”

BÁSNIČKA

Motýl

Helena Nováčková

Byla jedna kukla

a ta kukla pukla.

Vyletěl z ní jarní svět,

motýl krásný, jako květ.

Potkala ho včelička,

udivená celička.

„Ach, co jsi ty za stvoření?

Vždyť jsi, jako kytička.”

Motýlek jí, ale řek’:

„Což některá z kytiček

lítá, lítá, jen se kmitá?

Já jsem přece motýlek.”

PŘEČTI SI KRÁTKÝ JARNÍ POHÁDKOVÝ PŘÍBĚH

"Na jedné louce žil hlemýžď. Svou louku miloval a nejraději si hrál a povídal s barevnými květinami, které na louce rostly.

Hlemýžď byl moc pyšný na svůj pruhovaný domeček, který si nosil stále sebou. Jenže jednou se stalo, že se na louce objevil zlý kouzelník, který měl nejraději černou a bílou barvu. Všechna zvířátka, která na louce žila, i všechny květiny, které na louce rostly, očaroval. Hadi, kobylky, motýlci, včeličky i náš hlemýžď byli najednou pouze bílí nebo černí. Místo barevných květin tu byly najednou uvadaající bílé květiny a suchá černá tráva.

Hlemýžď byl z toho neštěstí smutný a rozhodl se své louce, zvířátkům i květinám pomoci. A tak se vydal za čarodějnici, o níž slyšel, že zvířátkům i květinám pomáhá. Bydlela v chaloupce na okraji louky, která se rozprostírala v blízkosti hlubokého lesa. Čarodějnice, když slyšela, co se stalo, hlemýžďi pomohla. Všem zvířátkům, rostlinkám i trávě vrátila jejich původní podobu.

Květiny na louce opět rozkvetly a tráva se znovu zazelenala. Za odměnu si hlemýžď mohl u čarodějnice vybrat, jak by měl vypadat jeho nový domeček. A protože měl moc rád květiny, zvolil si domeček ze samých kvítků.

K PŘÍBĚHU

- Jakpak asi jeho domeček vypadal?
- Maluj na vyschlou ulitu (pokud najdeš)
- Zkuste s dítětem domyslet pokračování příběhu

O JARU

- Co všechno se děje v přírodě? – připomeňte si znaky jara
- Které kyticky kvetou jako první?
- Co potřebují kyticky ke svému růstu?
- K čemu jsou kyticky na světě dobré?
- Víš co je to herbář?

JDI A NAJDI

- Nakreslete na zem křídou tabulku, do ní napište co má dítě v přírodě hledat a počet. Např. Jdi a najdi 5 šišek, jdi a najdi 4 sedmikrásky atd.

V LESE (OBRÁZKOVÉ ČTENÍ)

- Zkus mamince pomoci s četbou krátkého příběhu – vyprávěj podle obrázků. Obrázky si poté vymaluj. (**PŘÍLOHA Č. 1**)

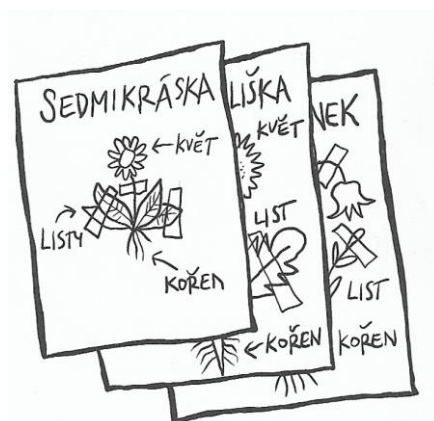
VYTVOŘ SI S MAMINKOU SVŮJ VLASTNÍ HERBÁŘ

Pomůcky:

- bílé čtvrtky A4,
- vyliované kyticky,
- tekuté lepidlo,
- barevný provázek nebo úzká stužka,
- děrovačka

Postup:

- Nejprve nasbírej s maminkou jarní kytičky a pečlivě je vylisuj
- Přestříhneme čtvrtky A4 na polovinu a na další straně děrovačkou vytvoříme několik děr
- Na jednotlivé listy čtvrtky pečlivě lepíme vylisované kytičky
- Všechny nalepené listy s kytíčkami pěkně dírkami sešijeme barevným provázkem nebo stužkou, horní konec zajistíme uzlíkem, na spodním můžeme vyrobit ozdobnou mašličku.

VYROB SI NÁRAMEK S HERBÁŘEM

Pomůcky:

- papírovou čtvrtku
- nůžky
- oboustrannou lepicí pásku
- tužku
- přírodu

Postup:

- Ze čtvrtky nastříhejte pásy na náramky, nalepte oboustrannou lepicí pásku.
- Než vyrazíte na lov, domluvte se s dětmi, jaké druhy a části rostlin je vhodné trhat.
- Vyberte místo, které je rozmanité a bohaté na plevel, voňavé bylinky a květy. Pokud se v okolí vaší cesty vyskytují chráněné rostliny, upozorněte děti, jak se k nim chovat.
- Lepení ulovených ozdob je velmi snadné. Některým dětem vyhovuje mít náramek rovnou na zápěstí. Jiné raději zdobí pásek a na ruku si jej navléknou až ozdobený.

- Přidejte na náramek i voňavé bylinky (levanduli, mátu, meduňku), získáte tak šperk a parfém v jednom.

VYROB SI S MAMINKOU SVOU VLASTNÍ TINKTURU Z KVĚTŮ SEDMIKRÁSEK PROTI NACHLAZENÍ

Pomůcky:

- Plná hrst čistých květů sedmikrásky obecné (chudobky), vodka či líh na zalití, sklenice

Postup:

- Do sklenice vložíme květy a zalijeme je vodkou či lihem, aby byly zcela ponořené
- Sklenici zavřeme a necháme 14 dní louhovat
- V případě potřeby užíváme 10 kapek denně na lžici vody
- Nemusíme se bát, že se nám tinktura zkazí, alkohol spolehlivě konzervuje

(Recept pochází z knihy „Děláme si to doma sami“)

VEZMI SI VEN ŠVIHADLO

- Zaskákej si přes švihadlo
- Umíš kreslit se švihadlem? Skládej jednoduché tvary ze švihadla
- Natáhni si švihadlo na zem a projdi se po něm, jako provazochodec – pozor nesmíš spadnout

ZAŽÍVEJ SI PÍSENIČKY – „Travička zelená”, „Na tý louce zelený”

KAMÍNKY, OBLÁZKY, KAMENÍ – NA HRANÍ I NA STAVĚNÍ HRY S KAMÍNKY

- Posbírej si kamínky, které se ti líbí

MŮŽEŠ S NIMI:

- Házet do dálky – horní oblouk různých velikostí
- Kutálet kamínek do důlku, kutálet kamínek z kopce dolů
- Běhat mezi kamínky slalom
- Z kamínků poskládej různé obrázky: sluníčko, pavoučka, motýlka...
- Kamínky polož na zem do řady za sebou s rozestupy – zahraj si na Zajíčka, co skáče po kamenech přes potok

*Přes kameny zajíc skáče, hop, hop, hop,
spěchá domů na koláče, hop a skok.*

PROSTOROVÉ VNÍMÁNÍ – s kamínkem

- Zaťukej kamínkem nad hlavou, vpravo od sebe, před sebou, za sebou

JEMNÁ MOTORIKA – cvičíme si ručičky

- Otevírání a zavírání dlaní s kamínkem
- Vhazování kamínků do lahví s úzkým otvorem
- Křesání kamínky o sebe

POČÍTEJ S KAMÍNKY

- Spočítej si kamínky, které jsi posbíral – uber 1, 2... nebo přidej 1, 2... Kolik jich máš nyní?

- Odhaduj: maminka ti nachystá dvě hromádky s kamínky – říkej, kde je více, kde méně

BÁDÁNÍ VE STÍNU

Pomůcky:

- křídly
- čtvrtka
- duplo, lego panáčky a další oblíbené postavičky
- pastelky

Postup:

Vyberte místo, kam dopadá slunce celý den, a na které se dá kreslit křídami (terase, asfaltový plácek před domem nebo chodník).

Můj stínový dvojník

- Za slunečného dne vyběhněte ven a najděte svůj stín.
- Obkreslete ho křídou (budete na to potřebovat partáka) a udělejte značku i na místo, kde stojíte.
- Malí výtvarníci siluety rádi vymalují a dozdobí kamínky nebo přírodninami.

Hračky ve stínu

Nalákejte děti na zmenšeninu experimentu. Sledujte stín oblíbené hračky, lego panáčka nebo zvířátek na papírové čtvrtce.

VYROB SI SVOU KOUZELNOU HŮLKU

- Nejprve si najdeme v přírodě svůj klacík, který můžeme pomalovat
- Poté na něj maminka uváže provázek
- A během jarní procházky hledáme vhodné přírodniny a přivazujeme přírodniny, které pro ni mají nějakou zvláštní sílu – květy, listy, větvičky...
- Když mají děti hůlky vyrobené, můžeme během cesty společně vymýšlet různá nebezpečí (propasti, povodně, útok nepřátel, tajné proti kouzlo atd.). Děti se společně domlouvají, kdo a co by mohl očarovat svou hůlkou. Každá z nich má své kouzlo, které se hodí jindy a jinde. Záměr je společný: doputovat do cíle.

POSLOUCHEJ MAMINKU - říkej, jestli jsou slova stejná nebo jiná

KOS – KOS

KOSA – KOZA

SEDÍ – CEDÍ

MISKA – MYŠKA

CÁRY – ČÁRY

LAND – ART – výtvarná akce v přírodě

- Kreslení přírodninami – vezmi si klacík a maluj do písku
- Z klacíků vytvoř obrázky – vyplň je trávou, květinami, kamínky
- V lese postav domeček ze šišek, mechů, klacíků – pro zvířátka
- Z kamínků tvoř obrázky

PŘÍRODA MÓDNÍ NÁVRHÁŘKA (PŘÍLOHA Č. 1)

Vytvoř si jedinečné šaty, které nemá ani princezna

- Popros maminku, ať ti vystřihne z šablony trup šatů
- Poté na vaší zahrádce, nebo volně v přírodě hledej zajímavá místa plná barev, pro tvé šaty – průhled nastav na místo, které sis vybral
- S maminkou můžete vymyslet i svou vlastní šablonu

Při ošklivém počasí, si zahraj hru - PRO ŠIKULKY (PŘÍLOHA Č. 3)

- Budeš potřebovat 2 a více kamínků podle počtu hráčů a hrací kostku

Na zem nakreslete křídou - DRÁHU A ZACVIČTE SI (PŘÍLOHA Č. 4)

- Chůze po rovné čáře
- Skákej panáka (tulipánka)
- Skoky po kytičkách
- Chůze po cik, cak čáře
- Spirála
- Chůze po horních smyčkách
- Skákej panáka na místě
- Skoky po jedné noze (pravá, levá)
- Vymyslete s maminkou další

PRACOVNÍ LISTY

- Poznej, kdo létá a žije na louce (PŘÍLOHA Č. 5)
- Dokresli druhou půlku obrázku podle vzoru vlevo (PŘÍLOHA Č. 6)
- Překresli mravenčímu kamarádovi cestu do mraveniště podle vzoru vlevo (PŘÍLOHA Č. 7)
- Počítání zvířátek na louce (PŘÍLOHA Č. 8)
- Létám nebo lezu? (PŘÍLOHA Č. 9)
- Hádanky a doplňovačky (PŘÍLOHA Č. 10)

ZAHRAJ SI NA DETEKTIVA – zvířecí detektiv

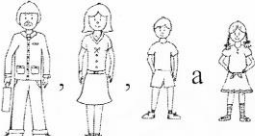
- Správný detektiv sebou nosí venku lupu, zkus i ty poprosit maminku, aby ti ven půjčila lupu
- Najdi úkryty Broučků – v trávě, pod kameny, pod kůrou stromu, starých pařezů
- Pozoruj broučky, zkus je pojmenovat, prohlédni si, jakou mají barvu a tvar

PŘÍLOHA Č. 1

27. V lese (obrázkové čtení)

4+	BIO	PSY	SOC	ENV	
----	-----	-----	-----	-----	---

Vyprávěj příběh Lucky a Mirka Nováčkových podle obrázků. Obrázky si vymaluj.

 se vydali po na procházku do .

Šli po přes směrem k . Po

lítali okolo malí a velcí . našla v na

malou . Ta měla 7 . Ani 1 jí nechyběla. zajímaly .

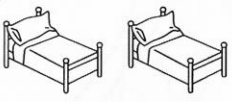
Ty skákaly z na . Pod starým našli a velké .

K vedlo mnoho , po kterých chodilo mnoho .

Stavěli si svoje . nosili malé , pichlavé a malé

kousky . Pak našli mrtvého . Chtěli ho odnést do

, ale byl moc těžký. Nakonec odneslo několik

společně. , když šli do , vyprávěla

jim pohádku o .

Příloha 1: Příroda – módní návrhářka (šablona)

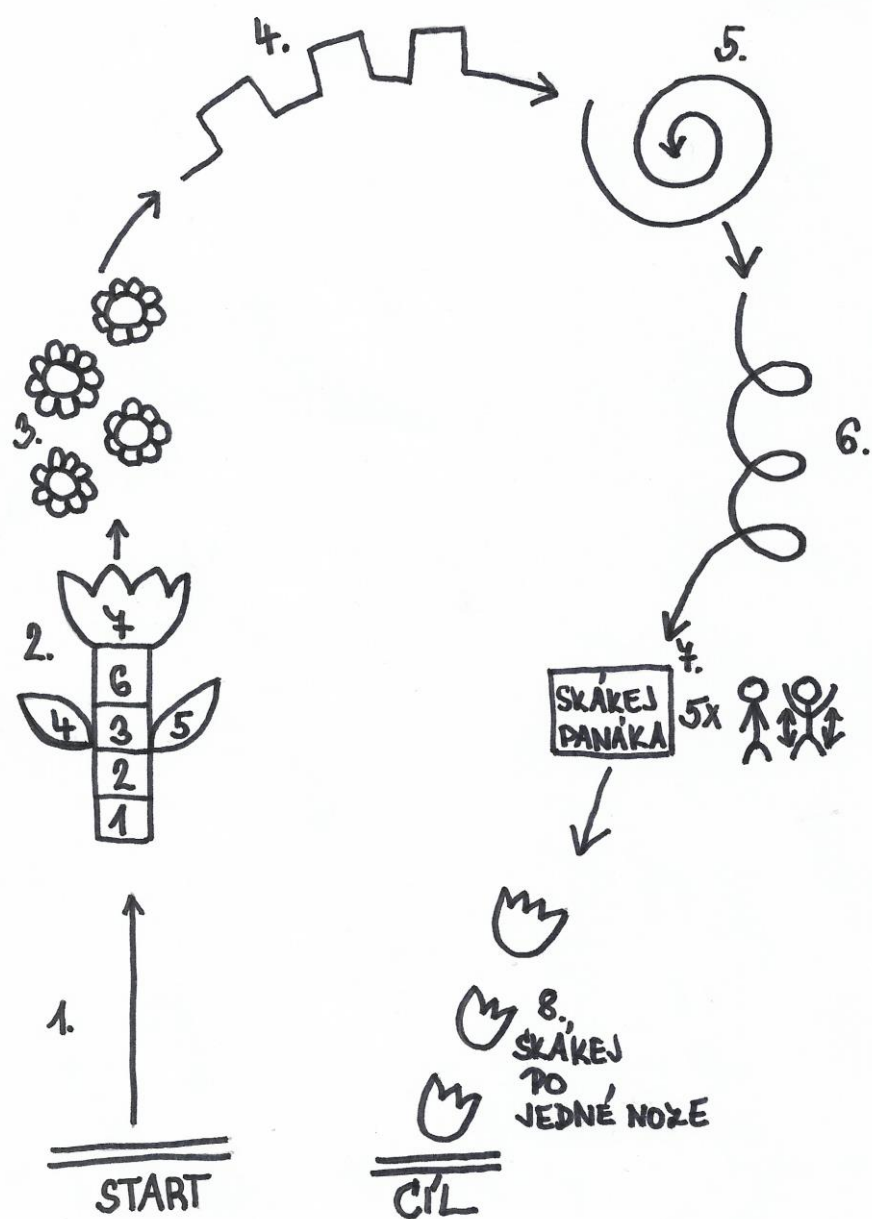

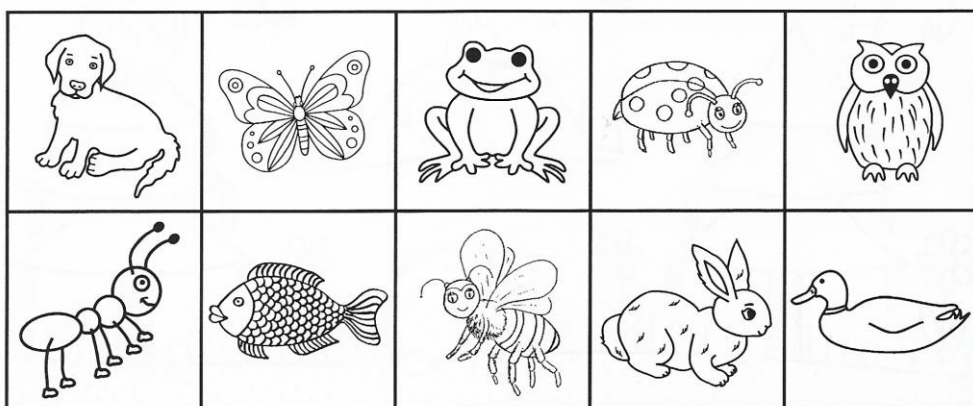
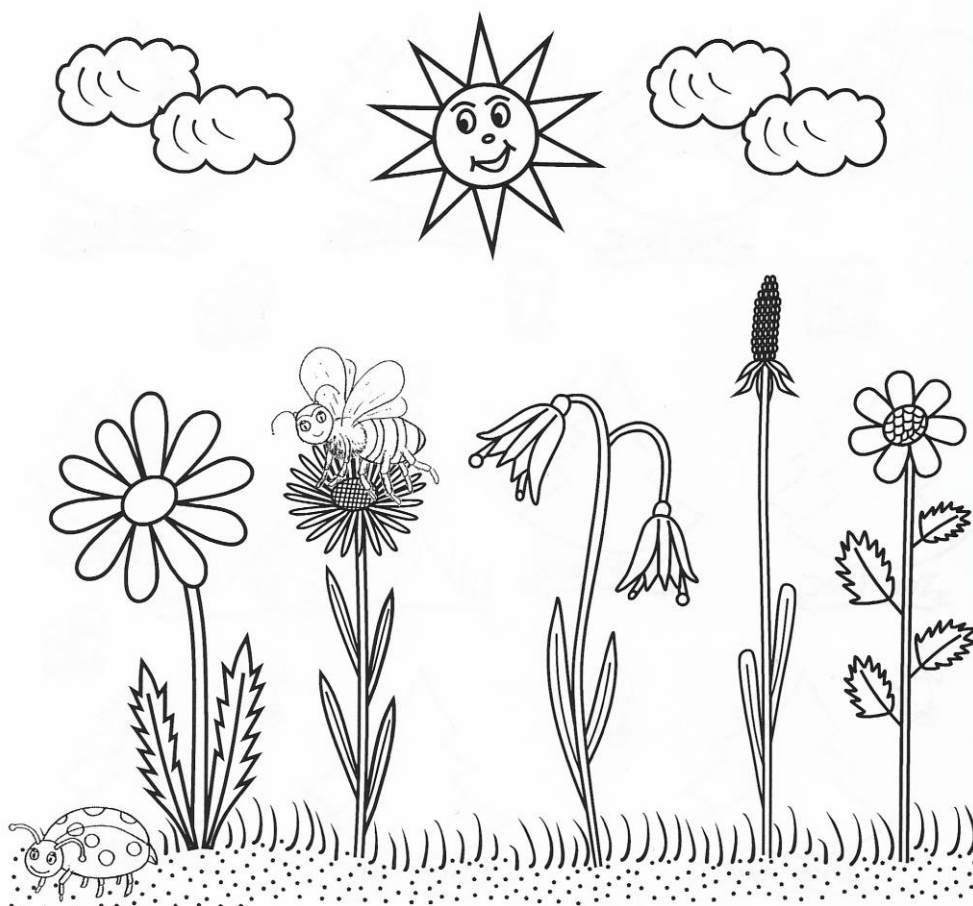
PŘÍLOHA Č. 4

18. Kdo létá na louce?

4+	BIO	PSY	ENV	
----	-----	-----	-----	---

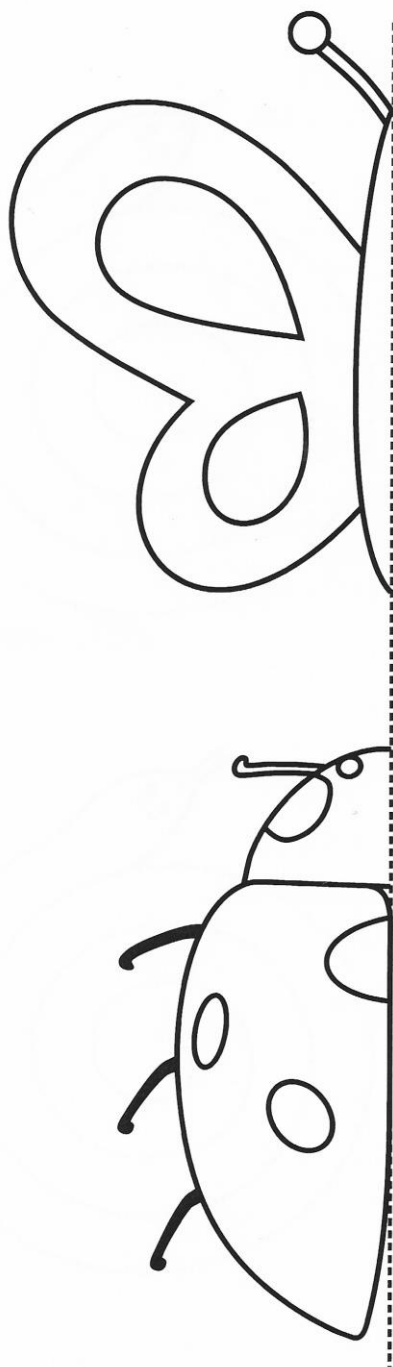
Poznej kdo létá a žije na louce. Zvířátka a hmyz, kteří žijí na louce, vymaluj zeleně. Zvířátka, která na louce nežijí, vymaluj červeně.

29. Půlené obrázky

5+	BIO	PSY	ENV		
----	-----	-----	-----	---	---

Dokresli druhou půlku obrázku podle vzoru vlevo. Pojmenuj, kdo je na obrázku. Obrázek vymaluj pastelkami.

47. Mravenčí cesty

5+

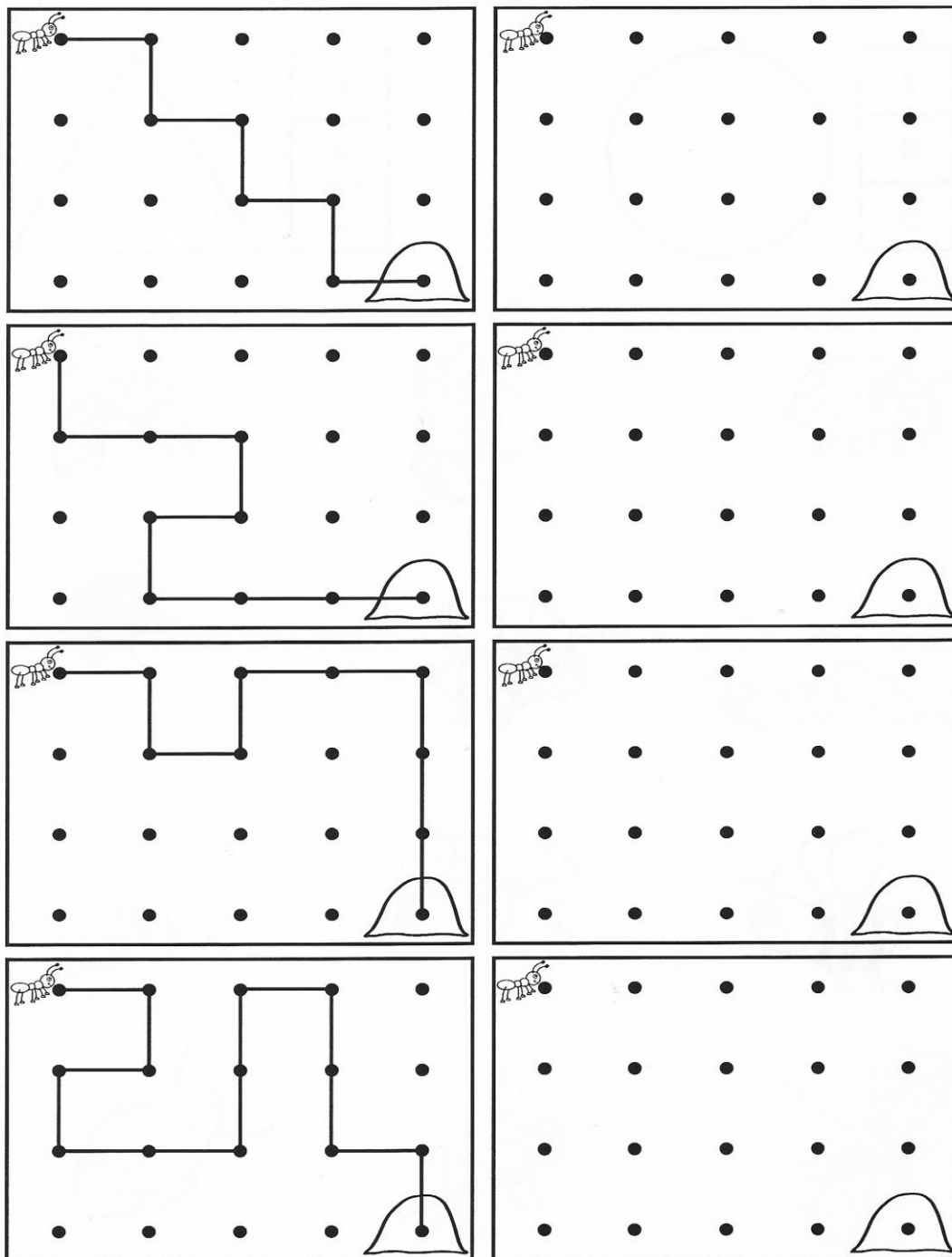
BIO

PSY

ENV

Překresli mravenčímu kamarádovi cestu do mraveniště podle vzoru vlevo.

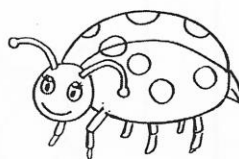

PŘÍLOHA Č. 8

7. Počítání zvířátek na louce

4+	BIO	PSY	ENV		
----	-----	-----	-----	---	---

Poznáš zvířátka na obrázku? Spočítej kolik je na obrázku lučních koníků, berušek a motýlů. Vymaluj tolik teček, kolik napočítáš. Všechny motýly vymaluj pastelkami.

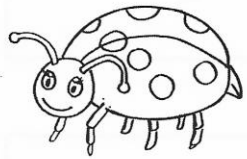

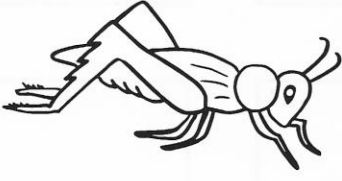

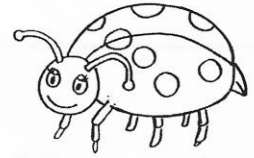

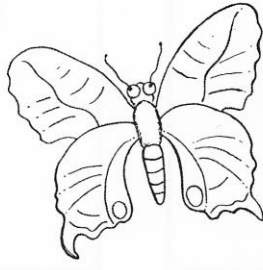

	○	○	○
	○	○	
	○	○	○
	○	○	
	○	○	○
	○	○	

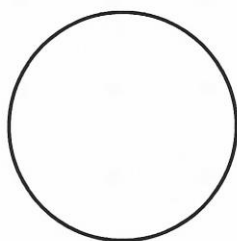
PŘÍLOHA Č. 9

48. Létám nebo lezu?

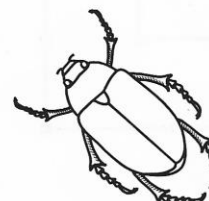
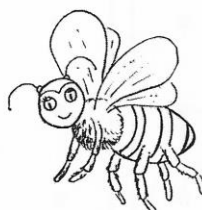
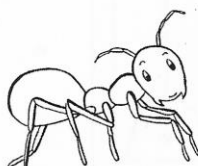
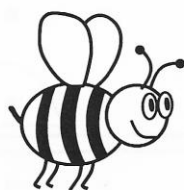
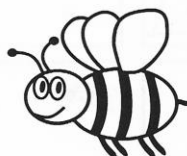
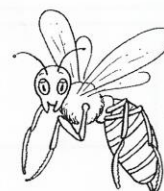
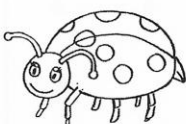
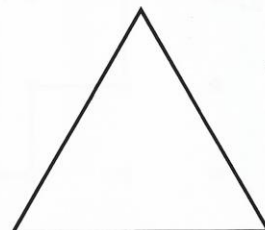
5+	BIO	PSY	ENV	
----	-----	-----	-----	---

Zakroužkuj tužkou hmyz, který leze. Kolem hmyzu, který létá, nakresli trojúhelník. Spočítej hmyz, který leze a správné číslo opiš podle vzoru do kruhu. Do trojúhelníku opiš podle vzoru správně počet hmyzu, který létá.

7
6
5

5
4
3

PŘÍLOHA Č. 10

Hádanky a doplňovačky

Stále běhá, nekřičí,
dům si staví z jehličí.
Kdo je to?

(mravenec)

Nad rybníkem plachtí tiše
letadélko z hmyzí říše.
Kdo je to?

(vážka)

Celé léto chystá pilně
sladké zlato ve své dílně.
Kdo je to?

(včela)

Na květinách posedává,
mává křídly barvy páva.
Kdo je to?

(motýl)

Pod kameny klidně leží,
když je zvedneš, rychle běží.
Kdo je to?

(stonožka)

Domek s sebou stále nosí,
po dešti se loudá bosý.
Kdo je to?

(hlemýžď)

V síti klidně posedává,
mouchy hbitě pochyťává.
Kdo je to?

(pavouk)

Ze tmy na nás poblikává,
v noci tančí, ve dne spává.
Kdo je to?

(světluška)

Hádanka

Uhádneš, které sluníčko má sedm teček?
Je to sluníčko na nebi, nebo slunéčko
sedmitečné?

Co je to? (Mraveniště)

Eva Hurdová

Kdo to v lese čaroval,
velkou kupu udělal?
Třeba vítr, když fičí,
tvoří horu z jehličí.

Ba ne! My to víme jistě:
Je to velké mra_____.

Kdo je to? (Beruška)

Eva Hurdová

Malý brouček červený
je tečkami zdobený.
Vzpomněla si Maruška:
„To je přece be_____.“

Kdo je to? (Veverka)

Eva Hurdová

V lese sem tam poskakuje
a po dětech pokukuje.
Kdo je tahle čiperka?
To je přece ve_____.

Kdo je to? (Husa)

Eva Hurdová

Každíčký den od svítání
slyším její štěbetání.
Kejhá, až ji bolí pusa.
Kdopak to je? Přece hu_____.

Kdo je to? (Labutě)

Eva Hurdová

Po hladině zvolna plují,
ve vlnách se pohupují.
Jindy tito velcí ptáci
mezi oblaky se ztrácí.
Mají bílé perutě,
říká se jim la_____.

Poznámka: Labutě létají i ve výšce letu
civilních letadel.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DOLEŽALOVÁ, Jana. Rozvoj grafomotoriky v projektech. Vyd. 1. – Praha: Portál, 2010. – 168 s. ISBN 978-80-7367-693-3

KOŠŤÁLOVÁ, Markéta. TVRĎOCHOVÁ, Dana. KŘÍŽOVÁ, Žaneta. BEJLKOVÁ, Milena. KUKAČKOVÁ, Michaela. Čtyři roční období – JARO. Nakladatelství Dr. Josef Raabe s.r.o., Praha. ISBN 978-80-7496-367-4

OTTOMANSKÁ, Vladimíra. Rok stromů, celoroční program pro MŠ. Ilustrace Koubská Patricie. Vydání první. Portál, s.r.o., Praha 2020 ISBN 978-80-262-1658-2

INFRA, s.r.o., KAFOMETÍK pro mateřské školy – ŽIVOT V LESE, U VODY, NA LOUCE, Stařeč 2017

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

<https://cz.pinterest.com/>

<http://skolka-pripravy.cz/>

<https://jdeteven.cz/cz/hry>